

Osel in pav.

Spisal Mihael Levstik.

Osel je pogosto opazoval otroke svojega gospodarja, ko so posedali po dvorišču in pridno zajemali iz šolskih knjig človeško modrost. „Ko bi vendar tudi jaz znal brati,“ zdihuje borni sivec, „to bi bilo gotovo dobro zame. Človek bi me ne zaničeval tako hudo in tudi med živalmi bi imel večji ugled!“

Nekega dne zapazi v kotu na dvorišču knjigo, ki so jo bili otroci pozabili ondi. Urno jo pobere in nese v svojo stajo, kjer si jo vtakne za jaslji. V samotnih urah, ko je prost težavnega dela, pa potegne knjigo iz zatišja, jo razgrne v jaslih ter izkuša in izkuša, da bi si vtepel v svojo debelo glavo pomen skrivnostnih črk. A zaman je ves njegov trud. Samo toliko se priuči z veliko težavo, da zna čitati glasa *i* in *a*.

Toda želja po učenosti mu ne da miru. „Naprosim si pomočnika,“ si misli in preudarja, komu izmed znancev bi neki razodel svojo željo. „Na koga naj se obrnem,“ tarna siromak, „konj ne utegne, vol pa nemara sam ne zna. Pes, ta bi mi mogel najprej pomagati! Saj občuje največ s človekom, torej se je od njega gotovo že mnogo naučil. Toda on me črti in se obreguje nad menoj, kjer me le vidi. E, pava se lotim. Sicer je precej imeniten, nosi tako lepo obleko in se tako gosposko izprehaja po dvorišču — gotovo je tudi jako učen!“

Gizdavi pav rad in važno pritrdi sivčevi želji. „Daj sem knjigo,“ mu veli, „pa začniva!“ Pav zleti s knjigo v kljunu visoko gor na streho, se ondi ošabno razšopiri in začne kričati svoj „*a* — *a*!“ tako glasno, da se sliši daleč naokolo. „Dalje, dalje,“ kliče osel, „*a* že poznam, *i* tudi!“ A pav se imenitno suče na strehi in kliče venomer le samo svoj zoprni „*a* — *a*!“, ker več itak ne zna.

„Že vidim,“ pravi osel nazadnje, „ošabnost ne pozna prave modrosti.“

Nevoljen se je vrnil v svojo stajo in opustil željo po učenju. Pač pa ni še do danes pozabil tega, ker se je naučil pri svojem prvem poizkusu, ker še sedaj kaj rad ponavlja svoj glasni *i-a*.

